

דף עד.

הרמב"ם הל' בלאי המקדש פ"ד ח"ז

עין משפט א.ב.

ובכן כהן ששהיה לו קרבן ב. הרי זה בא לmekdash ומקריבו בכל יום שירצה ונאפו חטאתו ואשמו הוא מקריב ומכפר על ידי עצמו והעור של קרבנו ואכילתתו שלו. ואם רצחה לתן את קרבנו לכל כהן שירצה להקריבו נותן. ועור הקרבן ועובדתו לאותו הכהן בלבד שפטן לו:

דף עד :

הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פי"א ח"ג

עין משפט א.

ובכן האוכל פזית מפל האימוריין בין לפני זריקה בין לאחר זריקה בין כהן בין ישראלי לזרקה. שהאימוריין

ב. **כسف משנה:** ומיש וכן כהן שהיה לו קרבן הרי זה בא לmekdash ומקריבו בכל יום שירצה וכוי והעור של קרבנו ואכילתתו שלו. כך היא הגirosה הנכונה בדברי רביינו והוא גirosת סמ"ג והדין בס"פ הגוזל עצים (דף ק"ט): תננו ובנן מניין לכהן שבא ומקריב קרבנותיו בכל עת ובכל שעה שירצה תיל ובא בכל אותן נפשו ושרת ומניין שעבודתה ועורה שלו תיל ואיש את קדשו לו יהיו ופירש"י עבדותה שכר עבדותה דהינו בשורה. וכותב הראב"ד ועור הקרבן ועובדתו לאותו הכהן בלבד שנתן לו א"א לא כי אלא אכילתתו ועורו של בעליו עכ"ל. ופשטא דוגמא בדברי הראב"ד דקאמר גבי היה זקן או חולה נותנה לכל כהן שירצה אי דמצוי עביד עבודה עבדותה ועורה נמי תהוי דידיה משמע תהוי דידיה דבעל הקרבן קאמר הרי דכי משוי שליח עבודה של בעל הקרבן אבל רבני מפרש וכי קאמר תהוי דידיה לאו אבعلיו קאי אלא אכל כהן שירצה דקתרני קאי דהינו שליח. ומיש ואפיו חטאתו מקריב ומכפר ע"י עצמו. בפרק אלו מנחות (דף ע"ד) יլיף לה מקרא:

ג. **כسف משנה:** וכן האוכל כזית מכל האימוריין וכוי כל שהוא כלל למזבח אכילתתו ולא תעשה. פרק אלו הן הлокין (דף י"ח): ר' אליעזר אומר כל שהוא בכלל תהיה ליתן

כָּלְיל לִמְזֹבֵחַ כְּכֹל הַעֲוָלָה וְהַרִּי נֶאֱמֶר בְּמַנְחַת כְּהַנִּים כָּלְיל תְּהִיכָּה לֹא תִּאֵכְלֶנּוּ כְּלֶל שֶׁהִיא כָּלְיל לִמְזֹבֵחַ אֲכִילָתוֹ בְּלֹא טָעֵשָׂה וְלֹזַקְנִין עַלְיוֹ בְּכַזְיַת. וּבֶן הָאָוֵל בְּזִית מַבְשֵׂר חַטָּאת הַנְּשָׁרֶפֶת לְוַקָּה שֶׁנֶּאֱמֶר יוּכְלַת חַטָּאת אֲשֶׁר יַוְבָּא מִדְמָה אֶל אַחֲל מַזְעֵד' לֹא תִּאֵכְל בְּאַש תְּשַׁרְפֵּי:

הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"יב ח"ט עין משפט ב.

כָּל הַמְנֻחֹת תְּקַרְבֹּת לְגַבֵּי הַמְזֹבֵחַ נֶקְמָצֹות ז' וּמְקַטֵּיר הַקְּמָץ כָּלּו עַל גַּבֵּי הַמְזֹבֵחַ וּהַשָּׁאָר נֶאֱכֶל לְכְהַנִּים חַזֵּן מַמְנֻחַת זְכַרְיָה כְּהַנָּה שָׁאִינָה נֶקְמָצָת אֶלָּא מְקַטֵּירין אוֹתָה

לא תעשה על אכילתו: מצאתי כתוב דעת כי אין מעילה באימורים עד אחר זריקת דמים ואע"ג לאוכל מבשר קדשים לוקה אינו לוקה משום לאו דמעילה דהא אם אכל בשוגג מאימורי קדשים קודם זורקה אינו מביא אשם מעילות. וקשה דנראה לאו דלא לאכול מבשר עולה היינו לאו דמעילה ורואה לויה שלאמנה הרמב"ם לאו דמעילה בהלכות מעילה שסמרק על מה שכחbin כאן וא"א לומר לדענין קרבן בשוגג אין מעילה באימורים עד לאחר זריקת דם ולמלךות יש בהם לאו דמעילה אפי' קודם זריקת דמים דהא מתניתין סתמא תנן קדשים קלים לפנוי זריקת דמים אין מועלים לא באימורים ולא בבשר פ"ק דמעילה (דף ז'). ונראה דיש כאן שני לאוין האחד הוא לאו וכל מנהת כהן כליל תהיה לא תאכל ומשם למדנו לכל הרואוי לאשים שאם אכלו הוא בל"ת ואם אכל בשער אימורים קדשים קלים לוקה משום לאו זה. ויש עוד לאו דנהנה מן ההקדש במזיד ואם אכל מבשר עולה או מאימורי חטא וasm עובר על שנים לאו דמעילה ולאו דכל מנהת כהן וכןמנה הרמב"ם שני לאוין פרק י"יט מהלכות סנהדרין ולא ירדתי לסוף דעתו לא כתוב בהלכות מעילה לאו דנהנה מן ההקדש במזיד עכ"ל: וכן האוכל כוית מבשר חטאות הנשרפות לוקה וכו'. זה בכלל מה שנחטא באסוך כל שהוא בכלל תהיה ליתן לא תעשה על אכילתו ואיתיה בתורת כהנים פרשת צו בהדייא לאכלי פרים ושעריהם הנשרפים:

ז. כסף משנה: כל המנהות הקריביות לגבי המזבח נקמצות וכו'. ר'יפ (דף ע"ב) אלו מנהות נקמצות ושיריהם לכהנים מנהנת הסלת והמחבת והמרחשת וכו'. ומ"ש חז"ן ממנהת זכריה כהוננה וכו'. שם ומקרא מלא הוא. ודקדק רבינו לכתחוו זכריה כהוננה משום דמנהת כהנת נאכלת כמו ששנינו בפרק היה נוטל סוטה (דף כ"ג). ומה שכחbin רבינו הא למגדת וכו'. לאפוקי מרבי שמעון דאמר בפרק אלו מנהות מנהנת חוטא של כהנים נקמצת:

את הספרים "דף היזמי עין משפט על הדף" ו"מנהת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסתכמהיהם של גדולי ישראל, ניתן להציג בהוצאה "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 02-5712225 email: minchat.aaa@gmail.com

כלה שנאמר יוכל מנחת פהן וגוי. הא למדת שמנחת חנוך והחבירין וכהן שהביא מנחת חוטא או מנחת נדבה כלן נש靠谱ות על גבי המזבח ואינן נקומות:

עיין משפט ג. הרמב"ם הל' מעשה הקרבות פ"ג ח"ד

וآخر כה חולק כל חלה ומלחה לשנים באמד. ^ה כדי שיקريب החצי בבקר והחצי בערב ולוקם החצאים וכופל כל אחד מהן לשנים ופותת עד שתקפצא כל פתיתה כפולה לשנים. ומקريب החצאים עם חצי קמץ לבונה בבקר והחצי הנשאר עם חצי קמץ לבונה בערב. ואם

^ה. כתף משנה: ואח"כ חולק כל חלה וחלה לשנים באמד וכו': כתוב הראב"ד ואחר כך חולק כל חלה וחלה א"א זו לא שמענו וכו'. ואין לומר שעוד יש לתמונה על רבינו מדרנן בפרק התכלת (דף נ'): וכחן שהקריב מהצה שחרית ומתי ומינו כחן אחר תחתיו לא יביא חצי עשרון מביתו (ולא) חצי עשרונו של ראשון משמע שאחר שהקריב מהצה שחרית ערדיין מנחת הערב היא בסלת חצי עשרון, שיש לדוחות דמאי חצי עשרון דקתני חצי החלות ויש סעד לזה שלא מצינו לחביתי כ"ג שהיה נעשות אלא בשחרית בלבד וא"כ ע"כ חצי עשרונו של ראשון דקתני הינו חצי עשרון מחלות אפויות: ולענין מ"ש הראב"ד נראה שטعمו של רבינו מדרנסין בפרק שתי מדרות (דף פ"ז): בעי מינה רמי בר חמא מרוב חסדא חביתי כ"ג במה מחלקן ביד או בכלי פשיטה דבריד دائ' בכלי טורטני יכנס ויכניס כיוון דבקלה כתיב לאו אורח ארעה עכ"ל. זה מבוואר בדברי רבינו דהא הוא דקללה בלחם הוא דכתיב דקדק רבינו לכתוב באומד לרמזו מה שאמרו דחולקן ביד ולא בכלי ויש לתמונה על הראב"ד היאך כתוב זו ולא שמענו. ומיש ולקח החצאים וכופל כל אחד לשנים וכו'. בפרק אלו מנחות (דף ע"ה): תנן מנחת כהנים כופל אחד לשנים ושנים לארבעה מנחות כ"ג לא היה מכפלה, ובגמרה תנייה מנחת כהן גדול היה מכפלה והוא אכן תנן לא היה מכפלה אמר רבה לא היה מכפלה לאربעה אבל מכפלה לשנים: ומיש ואם היהת מנחת היינך איינו חוצה וכו'. נראה שכ"כ מדרנן בפרק אלו מנחת מנחת כהן משיח לא היה מכפלה. ומפרש רבינו דמנחת כהן משיח דקתני הינו מנחת שמקורב ביום שנתחנק כדכתיב זה קרבן אהרן ובניו אשר יקריבו לה' ביום המשח אותו, ובפרק התכלת (דף נ"א): תניא והכהן המשיח וכו' יכול יקריבוה חזאין תלמוד לומר אותה כולה ולא ח齐ה דברי ר"י ר"ש וכו' ככל תקטר שתהא כולה בהקטרה ופירש"י שיקטירו כלה ולא לחזאין דבאה לא פליג:

את הספרים "דף הימוי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסתמאותיהם של גדולי ישראל, ניתן להציג בהוצאה "כתרם" בטלפון 02-5712225 או 02-5714504777
email: minchat.aaa@gmail.com

**קִיְתָה מִנְחַת חֲנוֹקָה אֵינוֹ חֻזֶּה אֶלָּא מִקְרִיבָה כָּלָה בְּאַחֲת
עִם קָמֵץ לְבָוֹנָה וְשַׁתִּיהָן כָּלִיל לְאַשִׁים :**

הרמב"ם חל' מעשה הקרבנות פ"ב ה"א עין משפט ד.

**הַיִן וַהֲסֵלֶת שֶׁמְבִיאין עִם הַקָּרְבָּן הַמִּנְקָרְאִין נָסְכִים.
וַהֲסֵלֶת לְבָדָה נִקְרָאת מִנְחַת נָסְכִים. וּמִנְחַת נָסְכִים אֵין
טֻעָנָה לֹא תְּנוּפָה וְלֹא הַגְּשָׁה וְלֹא לְבָוֹנָה. אֶבֶל טֻעָנָה**

ו. **כسف משנה:** היין והסולט שמביאין עם הקרבן וכו'. פשוט הוא: ומנהת נסכים אינה טעונה לא תנופה ולא הגשה ולא לבונה. במשנה פרק כל המנהות (דף נ"ט וס"א). ומ"ש אבל טעונה מליח. בפרק הקומץ הרבה (דף כ"א): בשלשה מקומות המלח נתונה וכור'i בראש המזבח שם מולחים הקומץ והלבונה וכו' ומנהת נסכים. ומ"ש וכולה נשופת. פשוט הוא שהרי לא מצינו שתהא נקמתה ובחדיא תנן בפרק אלו מנהות ונסכים למזבח ונאנו שתהא נקמתה ובחדיא תנן בפרק ע"ד: מנהות ונסכים למזבח ואין בה לכהנים. ומ"ש על מזבח החיצון. גם זה פשוט שמזבח הפנימי אסור להעלות עליו כי אם קטרת בלבד כמו שמפורט בסוף פרשת תצוה. ומ"ש ויתנסח היין ואין גותני אותו על האש. בפ' אלו מנהותאה דתנן בזו יפה כה המזבח מכח כהנים ותו ליכא וכו' והא אילא נסכים לשיתין אולוי ומאי בזו לאפוקי מדשモאל אמר שמואל המתנדב יין מביא ומזולפו על גבי אישים ופירש"י לשיתין אולוי ולא לאישים. ומ"ש אלא מגביה ידו. אין לומר שטעמו מהתנן בפרק לולב וערבה (דף מ"ח): למןך או מרים לו הגבה ייך שפעם אחת ניסך על גבי רגליו ורגמוهو כל העם באתרוגיהם דבנישוך המים דוקא אמרו כן שהיא הלכה למשה מסיני ואין הצדוקים מודים בה וחוששין שלא יהא אותו כהן צדוקי אבל בנישוך היין אין צורך להגביה ידו מפני חששא זו אלא אורחא דAMILTA נקט: ועל מ"ש רבינו ויוצק על היסוד. כתוב הראב"ד זה שיבוש שלא היה יוץק עלasisוד אלא בספל של יין שהיה בקרן מערבית דרוםית עם ספל של מים של ניסוך המים בהג עכ"ל. היה נראה לומר שטעמו מהתנן בפרק לולב וערבה שני ספלים של כسف היו שם וכו' ומונוקבים מכין שני חוטמיין דקים וכו' מערבי של מים ומזרחי של יין וסובר הראב"ד שכח היו עושים לכל הנסכים שהיו גותנים אותו בספל וממנו יורד לשיתין, וריבינו סובר שמאחר שלא הוזכרו בגمرا ספלים אלא בנישוך דחג משמע שלא היו הספלים משמשים אלא לאותו ניסוך בלבד ואע"ג דתניא בספרי פ' נסכים על גבי ספלים או איינו אלא על גבי האישים אם אתה אומר כן נמצאת מכבה את המדורה וזה מבואר בדברי הראב"ד, ל"יק דההיא כר' יהודה אמר דבר שאין מתכוין אסור וכדראוקמה בס"פ כל התדייר (זבחים צ"ב) ואע"ג דאמרנן לאפוקי מדשモאל אמר מזולפו על האישים לדעת רבינו יש לומר דלאו מש"ה נימא דלספלים כיוון אפשר דnimia דלייסוד דספלים שאמרו לאו דוקא אלא למעט שלא ינסך על גבי האישים ודוחק:

מלח. וכלה נשרפת על מזבח החיצון. ויתנשך כיין על המזבח. ואין נותניין אותו על האש אלא מגביה ידו ריאץ על היסוד והוא יורד לשיתין:

עיין משפט ה'ו. הרמב"ם הל' מעשה הקרבות פ"ב ח"ג

שלש מנחות לצבור. עמר התנופה והוא קרב למזבח כמו שיתבאר. ושתת הלחם שמביайн ביום עצרת. ואלו נקראו מנחה ואין קרבין לגבי המזבח והן חמץ. ועליהם נאמר קרבן ראשית תקריבו אתם לה' ואל המזבח לא יעלו. והמנחה השלישית הוא לחם הפנים שעושין בכל שבת ואין קרב לגבי המזבח אלא כלו נאכל לכangen כמו שיתבאר:

עיין משפט ז'ו. הרמב"ם הל' מעשה הקרבות פט"ז הי"ד

מי שנדר או התנדב שמן כיצד עושין בו. קומץ ממנו קומץ ונתן עליו מלח וזורקו על גבי האשים והשאר

๔. **כسف משנה:** שלש מנחות לצבור אומר התנופה וכו' כמו שיתבאר. בפ"ז מה' תמידין: והמנחה השלישית היא לחם הפנים וכו' כמו שיתבאר. בפרק הנזכר:

ה. **כسف משנה:** מי שנדר או התנדב שמן כיצד עושים בו וכו'. בפ' כל התדריר (זבחים צ"א): אמר שמואל לדברי האומר מתנדבין שמן קומץ ושיריו נאכלים ופירש"י קומץ ומקטיר הקומץ. ומיש' נותן עליו מלח. מתבאר מותך מיש' בספ"ה מהל' איסורי מזבח: וכייד עושין בין הבא בפני עצמו נותן עליו מלח. קשיא לי שכח בא ספ"ה תניא דינן שאין לך דבר שקרב למזבח בלי חוץ מיין הנדים והדם והעצים וייל דבר הנדים דוקא קאמר והכא בין הבא בנדבה. ומיש' ומנסכו כולו וכו'. בס"פ כל התדריר תניא דין הבא בנדבה כולו לספלים ויש לתמוה על זה דהא גרסין התם אמר שמואל המתנדב יין מביא ומולפו על גבי האשים דאמר קרא ויין לנסך תקריב אשה ריח ניחוח והוא קא מכבה

נִאָכֶל לְפֶהָנִים כַּשְׁיָרִי מִנְחֹות. וּכְיֵצֶד עֹשֶׂין בּוּין הַבָּא בְּפָנִי עָצָמוֹ. נוֹתֵן עַלְיוֹ מֵלֵח וּמַנְסָכוֹ כָּלֹו עַל גַּבֵּי הַשִּׁיתִין כָּל הַנְּסָכִים. וְהַלְבֹּונָה הַבָּא בְּפָנִי עָצָמָה נוֹתֵן עַלְיהָ מֵלֵח וְכֵלָה לְאָשִׁים :

רְמַבְ"ם חַל' מַעֲשָׂה הַקְרָבָנוֹת פִּיגָּג ח"ה
עין משפט ט.

מִנְחָת הַסְלָת כִּיּוֹצֶד הִתְהַנֵּת נִעֲשִׂית. ט מַבְיא אַעֲשָׂרוֹן סָלָת אוֹ פְּמָה עַשְׂרוֹנוֹת אוֹ בְּפִי נִקְרָרוֹ וִשְׁמָן הַרְאוֹי לְה וּמוֹדֵד

ומסביר דסביר לה כר"ש דאמר דבר שאין מתכוין מותר וההיא ברייתא לדספלים כר' יהודה וקשה כיון דקייל כר"ש אמר לא פסק כמשמעותו. וייל שטעמו מדאמרין בפרק אלו מנהחות (דף ע"ד): גבי הא דתנן בזה יפה כח מובה לאופקי מדশמואל דאמר המתנדב יין מביאו ומולפו על גבי האשים וכיון דסתם מתני' מפקא מדশמואל לית הלכתא כוותיה. ואית סוף סוף כיון דקייל דבר שאין מתכוין מותר קשייא הלכתא אהילכתא ייל דההיא ברียתא דאמרה שם אתה אומר לאשים איך לא תכבה היינו تحت טענה אליבא דר' יהודה למה לא יהיה על גבי האשים ולרואה דሚלתא אמר ה כי אבל לפ"י האמת בלאו ההייא טענה קבלה היהת ביד האומר לדספלים שכח היהת מצויה והיינו דבאידך ברียתא קתני סתם יין בדברי ר'יע לדספלים بلا שום טענה. והר'קי קורוקס זיל תירץ שרביבנו סובר דהו פסיק רישיה שא"א שיזלף אא"כ יכבה וכמו שאמרו שם בברייתא או אינו אלא לאשים אמרת לא יכבה ומה שהעמידו שם כר' יהודה היינו מקמי דתיקום לנ דמודה ר'יש בפסק רישיה אבל בתר דאסיקנא דמודה וליתא לדশמואל ובבריתא אף' לר'יש ויש סיוע לדברי רביבנו מה שמצוינו ר'יע בהגוזל דסביר כר'יש ואיהו אמר לדספלים ע"כ ממשום דפסיק רישיה הוא עכ"ל: והלבונה הבהה בפני עצמה נוֹתֵן עליה מליח. מتابאר מtopic מיש בספ"ה מהל' איסורי מזבח. ומיש וכולה לאשים. פשוט הוא דהא אינה ראוייה לאכילה:

ט. כספ' משנה: מנחת הסלת כיצד היהת נעשית מביא עשרון וכו' ומודד בעשרון של מקדש. משנה בפרק שני מדות (דף פ"ז) עשרון מה היה משתמש בו היה מודד לכל המנהחות לא היה מודד לא בשל ג' לפ"ר ולא בשל שנים לאיל אלא מודדן עשרונות. ומיש ונותן מן הכללי ואחר כך נוֹתֵן עליו את הסלת וכו'. משנה (דף ע"ד): וברייתא פרק אלו מנהחות כל המנהחות הנעשהות בכללי טענות ג' מתנותו שמן יציקה וביליה ומתן שמן בכללי קודם לעשייתו. ומיש רביבנו ובכלל הסלת בו ואח"כ נוֹתֵנה הכללי שרת נראה שהכללי שהיה כולל בו לא היה כללי שרת אבל מדאמרין בפ"ק דמנחות (דף ט') גבי בלה חזן לחומרת העזרה ר' יוחנן אמר פסולה דעת'ג דבלילה כשרה בזור כיון דעשיותו הכללי היא נהי דכהונה לא

בעשרהון של מקדש. וננתן שמן בכלי. ואמר כך נתן עליו את הפסלה. ואחר כך נתן שמן אחר על הפסלה ובויל הפסלה בו. ואחר כך נתנה בכלי שרת וצק לתוכה שמן. ושם שנותן תחלה עם השמן הבלול עם שמן שיצק הכל לוג לעשרהון וננתן עליו לבונתה:

עיין משפט יב. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פי"ג ח"ח

מנחת מאפה תנור כיצד. אם חלות היא בזיל הפסלה בשמן ולש בפושרין ואופה ופotta נתן בכלי שרת וננתן עליו לבונתה ואין בה יציקת שמן שנאמר 'חלות מצת בלולה בשמן'. ואם רקיקין היא לש את הפסלה בפושרין ומושך את הרקיקין בשמן שנאמר 'ירקיקי מצות משבחים בשמן'. ויראה לי שאחר אפייה מושך אותו:

בעיא פנים מיהת בעיא ממשמע דבלילה בכלי שרת היא דאל"כ מי עשו בכלי היא דקאמר וצ"ע:

ל. **כسف משנה:** מנחת מאפה תנור כיצד וכו'. בפרק אלו מנחות (דף ע"ד:) אהא דתנן כל המנחות הנשות בכלי טענות שלש מתנות שמן אמרין בגמרה למעטוי מי אמר רב פפא למעטוי מנחת מאפה ופירש"י לאפוקי מנחת מאפה שאין כל מעשיה בכלי שהרי נאפות בתנור שאין טעונה יציקה אבל אידך שתי מתנות צריכה. ותנן תור החות טענות בלילה והרקיקין משינה: